

Projekt

z dnia 5 czerwca 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY PSZCZEW**

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40, 572) w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022r. poz. 2000, 2185) uchwała się, co następuje:

- § 1. Wniesiony w dniu 17 marca 2023r. protest wyborczy, uznaje się za bezzasadny.
- § 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia protestu znajduje się w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 3. O sposobie rozpatrzenia skargi Przewodniczący Rady Gminy zawiadomi skarżącego.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Romuald Tankielun

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Pszczew

z dnia.....2023 r.

Uzasadnienie

W dniu 17 marca 2023 r. do Rady Gminy Pszczew wpłynął protest wyborczy złożony przez Panią E.W. w związku z naruszeniami procedury wyborczej, w procedurze wyboru sołtysa w sołectwie Pszczew.

Przedmiotowa skarga, w dniu 30 marca 2023 r. została przekazana do rozpatrzenia przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Pszczew.

Komisja na posiedzeniu w dniu 11 maja 2023 r. przeprowadziła postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie i w konkluzji uznała skargę za bezzasadną, uzasadniając jak niżej.

Bezzasadny jest zarzut jakoby Rada Gminy przekroczyła swoje kompetencje, określając w uchwale nr LVI.436.2023 Rady Gminy Pszczew z dnia 26 stycznia 2023r. w sprawie zarządzenia wyborów sołtysów i rad sołeckich, godzinę zebrania dla II tury.

Zgodnie z § 21 ust. 1 statutu sołectwa Pszczew, „zebranie wiejskie, na którym ma być dokonany wybór sołtysa i członków rady sołeckiej zarządza Rada Gminy. W tym celu określa miejsce, dzień i godzinę zebrania oraz wyznacza przewodniczącego”. Co też Rada Gminy w w/w uchwale uczyniła. Podając godzinę II tury wyborów, Rada Gminy jedynie wskazała, że w razie braku kworum na zebraniu, zebranie się odbędzie po upływie ½ godz. od wyznaczonego terminu I tury bez względu na liczbę mieszkańców biorących udział w zebraniu, czyniąc zadość § 20 pkt 1 i 2.

Sformułowany zarzut jakoby Rada Gminy Pszczew w Uchwale nr LVI.436.2023 z dnia 26 stycznia 2023r., nie dopełniła swoich obowiązków związanych z postanowieniem o zwołaniu zebrania wiejskiego dla wyboru sołtysa a jedynie ograniczyła się do zarządzenia wyborów i określenia harmonogramu zebrań wiejskich jest również bezzasadny. W § 21 ust. 1 i 2 statutów sołectw, zapisane jest jednoznacznie, iż rada zarządza zebranie wiejskie (w formie uchwały), na którym ma być dokonany wybór sołtysa i członków rady sołeckiej, określając miejsce, dzień i godzinę zebrania oraz wyznacza przewodniczącego. Uchwała nazwana w statucie postanowieniem Rady Gminy o zwołaniu zebrania wiejskiego dla wyborów sołtysa została podana do wiadomości mieszkańców w przypisanym terminie 7 dni i opublikowana przed wyznaczoną datą zebrania w Biuletynie Informacji Publicznej, wywieszona w gablocie informacyjnej, znajdującej się przed budynkiem Urzędu Gminy. Zawiadomienie o zebraniu zostało wywieszane na słupach informacyjnych w wyznaczonych punktach sołectwa oraz umieszczone na stronie internetowej Gminy Pszczew www.pszczew.pl i funpage'u serwisie Facebook. Fakt, że na obwieszczeniu nie odnotowano daty wywieszenia, czy też, że skarżąca nie odnotowała ich rozmieszczenia wcześniej, nie ma znaczenia w sytuacji gdy dochowano terminu § 21 ust. 2. Zarzuty skarżącej w tym zakresie należy uznać za niezasadne, albowiem organ wykonawczy gminy dokonał powiadomienia mieszkańców sołectwa o postanowieniach Rady Gminy w sposób prawidłowy i zgodny z § 21 Statutu.

Skarżąca w swoim proteście twierdzi, jakoby działaniem niezgodnym z prawem było zwołanie ZW przez Wójta Gminy Pszczew, który w jej ocenie nie miał do tego kompetencji. Twierdzenie to opiera się na błędnych założeniach. Jak wynika z treści uchwały nr LVI.436.2023 z dnia 26.01.2023r. RG Pszczew, to właśnie Rada Gminy zarządziła zgodnie z § 21 ust. 1 Statutu przeprowadzenie przedmiotowych wyborów i ustalając odpowiednio miejsce, dzień i godzinę oraz wskazując przewodniczącego ZW, na co wyraźnie wskazuje § 1 i § 2 tej uchwały. Natomiast Wójt Gminy Pszczew swoje działania podjął zgodnie z § 3 uchwały z dnia 26.01.2023r. w zw. z § 21 ust. 2 Statutu. Zatem działanie Wójta było działaniem zgodnym z powszechnie obowiązującymi przepisami. Nadmienić należy również, że wbrew twierdzeniom protestu, z treści protokołu ZW wynika jednoznacznie, że ZW zostało zwołane przez Wójta Gminy Pszczew „na podstawie uchwały nr LVI.436.2023 RG Pszczew z dnia 26.01.2023r. W sprawie zarządzenia wyborów sołtysa i rad sołeckich”.

Zatem Wójt Gminy Pszczew działał w oparciu o powierzone mu na mocy § 3 uchwały z dnia 26.01.2023r. w zw. z § 21 ust. 2 Statutu kompetencje, a zebranie zostało zwołane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zarzut skarżący dotyczący tego, iż Wójt nie przygotował na zebranie list z rejestru wyborców, które to listy mogłyby potwierdzić, kto z obecnych na zebraniu jest uprawniony do głosowania a kto nie, należy uznać za bezzasadny. Zgodnie z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Lubuskiego z dnia 24.11.2016r. Nr NK-I.4131.320.2016.Aszc, wydanym w odniesieniu do uchwał RG Pszczew, w tym uchwały nr XXIV.150.2016 z dnia 20 października 2016 r. w sprawie Statutu Sołectwa Pszczew, okoliczności wpisania do rejestru wyborców w gminie stanowi czynność formalną i nie jest warunkiem przynależności do wspólnoty samorządowej, a tym samym nie powinno być uważane za przesłankę związaną z prawem do głosowania np. podczas zebrania wiejskiego. Zróżnicowanie w oparciu o spełnienie lub nie spełnienie tego wymogu, prawa do głosowania osób odpowiednio wpisanych we wskazanym czasie i nie wpisanych we wskazanym czasie do rejestru wyborców nie znajduje prawnego uzasadnienia (podobnie TK w wyroku z dnia 20.02.2006r. K 9/05, OTK/2006/2A/17). W wyroku NSA o sygn. akt II OSK 2456/13: "Zastosowanie spisu wyborców sporządzonego celem wyborów do organów stanowiących gminy oznacza tym samym, że obowiązujące będą w tym zakresie unormowania Kodeksu wyborczego, które gwarantują osobom mającym stałe miejsce zamieszkania na terenie gminy (sołectwa) ich wpis na listę wyborców. Zaznaczyć należy, że przynależność do wspólnoty samorządowej powstaje z mocy prawa w związku z zamieszkiwaniem na terenie danej jednostki i trwa tak długo, jak długo dana osoba tam zamieszkuje. Zameldowanie nie oznacza przynależności do wspólnoty samorządowej. Powszechnie akceptowana jest w orzecznictwie wykładnia prawa, która nie utożsamia zameldowania z członkostwem we wspólnocie samorządowej. Brak zameldowania nie pozbawia osoby stale zamieszkującej w gminie statusu członka wspólnoty samorządowej (por. Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, pod red. R. Hausera, Z. Niewiadomskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, s. 4-5). W konsekwencji unormowania ustawowe nie uzależniają czynnego prawa wyborczego od stałego zameldowania na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, lecz od stałego zamieszkiwania, przez które rozumie się zamieszkiwanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu (art. 10 § 1 pkt 3, art. 5 pkt 9 ustawy Kodeks wyborczy). W piśmiennictwie wskazuje się, że nie stoi z powyższym w sprzeczności ustalanie spisu wyborców w oparciu o stałe zameldowanie. Czym innym jest bowiem techniczna czynność sporządzenia spisu, a czym innym materialne obywatelskie prawo wybierania. Ewentualną sprzeczność pomiędzy formalną stroną spisu wyborców a materialnym prawem uznania za stałego mieszkańca można bowiem usunąć w drodze reklamacji (zob. Z. Bukowski, T. Jędrzejewski, P. Rączka, Ustrój samorządu terytorialnego, Toruń 2005, s. 125)". Warto odwołać się również do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 kwietnia 2013 r., II OSK 479/13, w którym stwierdzono, w świetle art. 16 ust. 1 Konstytucji RP członkostwo we wspólnocie samorządowej nie jest warunkowane wpisem do stałego rejestru wyborców. Wpis do stałego rejestru wyborców nie kreuje podmiotowego prawa wyborczego.

Obowiązek posługiwania się spisem wyborców z rejestru wyborców prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 05.01.2011r. Kodeks wyborczy nie wynika wprost z przepisów usg, Statutu oraz przepisów Kodeksu wyborczego. Zatem nawet w sytuacji, gdy podczas wyborów do organów jednostki pomocniczej nie posługiwano się wskazanym spisem osób uprawnionych do głosowania, to brak jest podstaw prawnych do uznania, że doszło w tym zakresie do naruszenia obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności, że doszło do naruszenia, które miałyby charakter istotny.

Zarzut dotyczący wyboru członków komisji skrutacyjnej niezgodnie z wymogami statutu, należy uznać za bezzasadny, ponieważ § 22 Statutu regulujący zasady przeprowadzania wyborów, nie wskazuje formy w jakiej należy dokonać wyboru członków Komisji Skrutacyjnej (dalej „KS”). Przepis ten wskazuje jedynie na sposób głosowania nad zgłoszonymi kandydatami na sołtysa i członków rady sołectkiej. W odniesieniu do KS wskazuje jedynie, że wybory przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie, co najmniej 3 osób, „wybranych spośród uprawnionych uczestników Zebrania”. Brak jest zatem podstaw prawnych do uznania, że ich wybór nie może się dokonać np. przez aklamację. Nie można przyjąć, że skoro przepis art. 36 ust. 2 u.s.g. reguluje tryb wyboru sołtysa i członków rady sołectkiej, to ma on także zastosowanie do odwołania tych osób, a także do powołania i odwołania komisji (wyrok WSA w Kielcach z dnia 19.02.2020r. II SA/Ke 1154/19). Tym samym brak jest podstaw do uznania, iż wybór członków KS w niniejszej sprawie dokonał się w sposób sprzeczny z przepisami prawa. Zwrócić również należy uwagę, że z treści protokołów KS jednoznacznie wynika, że Komisja dokonała wyboru Przewodniczącego zgodnie z § 22 ust. 2 Statutu. Jednocześnie żaden z przepisów powszechnie obowiązującego prawa nie określa ani sposobu wyboru tego podmiotu, ani obowiązku utrwalenia tego faktu w sformalizowany sposób.

Nie można uznać za naruszające przepisy prawa działanie przewodniczącego Zebrania Wiejskiego (ZW), którego obowiązkiem było przewodniczyć ZW, stać na straży porządku i prawidłowego jego przebiegu, a także służyć pomocą członkom KS, którzy nie są osobami profesjonalnie zajmującymi się tego rodzaju działalnością.

Ewentualne przekroczenie kompetencji w tym zakresie uznać należy za pozostające bez istotnego wpływu na oddawane przez uprawnionych wyborców głosy, ustalenie i ogłoszenie wyniku wyborów.

Podniesiony przez skarżącą zarzut, dotyczący braku w statucie procedur po ewentualnym remisie w głosowaniu jest bezzasadny. W pierwszym głosowaniu było zgłoszonych dwóch kandydatów na sołtysa, którzy otrzymali równą ilość głosów. Zarówno ustawa o samorządzie gminnym jak i statut sołectwa, nie regulują zasad przeprowadzenia wyborów w przypadku równej ilości głosów. Zgodnie z § 25 statutu za wybranych uważa się kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów. Zasadnym zatem było kontynuowanie głosowania w celu wyłonienia zwycięzcy, albowiem statut przewiduje wyłącznie okoliczność, zgodnie z którą dokonany zostaje wybór. Kontynuacja głosowania została przeprowadzona zgodnie z przepisami a więc w sposób tajny, bezpośredni, spośród dwóch kandydatów, przez mieszkańców biorących udział w zebraniu

Natomiast sam fakt, że w trakcie zebrania wyborczego pewna ilość wyborców je opuściła nie może wpływać na ważność 2 tury. Zebranie przed drugim głosowaniem nie zostało zamknięte. Mieszkańcy samowolnie opuścili salę KS sporządziła protokół z obu tur głosowania. Zgodnie z § 22 ust. 4 tiret 2-4 oraz ust. 5 Statutu KS przeprowadziła głosowanie, ustaliła wyniki i ogłosiła wyniki wyborów, co potwierdzają dokumenty posiedzenia, nagrania oraz świadkowie. Komisja sporządziła, podpisała i przekazała przewodniczącemu ZW protokół czyniąc zadość § 22 ust. 5 Statutu.

Przepisy Statutu nie regulują również zagadnienia związanego z oceną ważności oddawanych głosów, choć niewątpliwie jest to zjawisko występujące praktycznie przy okazji każdych wyborów. Wybory przeprowadza, zgodnie z § 22 ust. 4 tiret drugie Statutu Komisja Skrutacyjna. Kolegialny charakter tego organu służy zobiektywizowaniu oceny w zakresie ważności oddanych głosów i ustaleniu wyników wyborów. Z zapisów protokołu Komisji Skrutacyjnej wynika, że oceny tej dokonała Komisja, co w świetle przepisu § 22 ust. 4 tiret drugie i trzecie Statutu, uznać należy za mieszczące się w jej kompetencji. Fakt dokonania tej oceny członkowie Komisji Skrutacyjnej poświadczyli własnoręcznymi podpisami.

W tym stanie rzeczy, skargę uznano za bezzasadną.

Niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art. 237 § 3 w związku z art. 238 § 1 k.p.a.

Pouczenie

Zgodnie z art. 239 k.p.a. – w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.